

trendy

Rekord wzorcowy określnika utworzony w bazie Biblioteki Jagiellońskiej

```
LDR 01034nz a2200253n 4500
001 vtls000626136
003 UJ
005 20051103024200.0
008 020423|| d|cnnbbba |a ann |d
010 \a m 02000355
035 \a Q000639
039 \a 200511030242 \b VLOAD \c 200511021455 \d bi_bohat \c 200504300237
\d VLOAD \c 200504291153 \d bi_bohat \y 200308211505 \z load
040 \a KR U/42eb \c KR U/42eb
073 \a E \a F4 \a G1 \a G2 \a I2 \a I3 \a N2 \a N3 \a N4 \z MeSH.
150 \a trendy.
360 \i określnik \a -- diagnostyka \i dotyczący prognoz przebiegu
chorób u poszczególnych pacjentów.
450 \a prognozy.
472 \a trends.
472 \a forecasting.
472 \a futurology.
670 \a MeSH 2002
680 \i Określnik \a -- trendy \i oznacza tendencje rozwojowe i kierunki
zmian danego zjawiska zachodzące z upływem czasu. Dotyczy także
prognoz. Nie dotyczy przebiegu chorób u poszczególnych pacjentów.
999 \a VIRTUA10
```

Znaczenie i zakres stosowania według MeSH Browser

Scope Note	Used for the manner in which a subject changes, qualitatively or quantitatively, with time, whether past, present, or future. It excludes discussions of the course of disease in particular patients.
Annotation	subhead only; includes "forecasting" & "futurology"; for a continuum from past to present, present to future; see MeSH scope note in Introduction; indexing policy: Manual 19.8.76 ; DF: /trends or /TD CATALOG: may be subdivided geographically

Poradnik stosowania i przykłady Na podstawie *Indexing Manual MeSH 19.8.76*

Określnik stosuje się w odniesieniu do sposobu, w jaki przedmiot publikacji zmienia się ilościowo lub jakościowo w czasie, czy to w przeszłości, obecnie, czy w przyszłości. Nie obejmuje omówienia przebiegu choroby w przypadku pojedynczych pacjentów. Należy rozważyć dodanie nazwy geograficznej.

Słowo "trendy" często pojawia się w tytułach i wtedy prawdopodobnie właściwe będzie użycie określnika --trendy (oczywiście, o ile jest dozwolony z danym deskryptorem). Dodatkowo, najprawdopodobniej będzie właściwym określnikiem tam, gdzie tytuł zawiera słowa lub wyrażenia:

anticipating the impact	looking ahead
changing nature	outlook
declining	perspectives in 19--
emerging	planning for
expanded role	projection to 19--
faces tomorrow	prospects for
forecast	shifts in demand
future	since 19--
growth	then...now...
in transition	where are we going?

Przykłady wyrażen w tytułach publikacji polskich, które mogą wskazywać na konieczność zastosowania tego określnika:

aktualne tendencje
w przewidywaniu skuteczności
przyszłe rozwiązania
perspektywy leczenia
perspektywy zastosowania
kierunki rozwoju
nowe kierunki leczenia
pozycja i przyszłość medycyny
w obliczu rozwoju

Przykłady artykułów w języku polskim, w indeksowaniu których użyto określnika --trendy (na podstawie bazy MEDLINE):

Co nowego w leczeniu złamań na początku XXI wieku
Epidemiologia włośnicy w Polsce dawniej i dziś
Adiuwanty--niezbędne składniki szczepionek nowej generacji
Współczesne możliwości zastosowania termografii wizyjnej w diagnostyce medycznej
Przyszłość prenatalnych badań cytogenetycznych
Dziś i jutro medycyny sądowej
Medycyna pracy jako nauka przyszłości
Rozwój koncepcji leczenia chirurgicznego zatok
Ekologiczny nurt badań uniwersyteckich w...
Narkomania jako zagrożenie--perspektywa antropologiczno-etyczna
Aktualne problemy toksykologii klinicznej w Polsce
Rehabilitacja chorych po laryngektomii--wizja a realizacja
Postęp czy stabilizacja w chirurgii ucha środkowego
Tytoń w liczbach na początku nowego stulecia
Postęp w insulinoterapii i nowe spojrzenie na żywienie w cukrzycy
Osiągnięcia endodoncji na przełomie wieków
Rola porodu rodzinnego we współczesnym położnictwie
Komórki macierzyste--nadzieja czy mit?

Wiele publikacji dotyczy trendów na poziomie kraju, należy dodać wówczas nazwę geograficzną:

Przykłady:

- **The changing nature of psychotherapy.**

PSYCHOTHERAPY / * trends

- **The U.S. labor market is still in a vertical climb.**

**EMPLOYMENT / * trends
UNITED STATES**

- **Pediatric emergency services of the future.**

**EMERGENCY MEDICAL SERVICES / * trends
CHILD HEALTH SERVICES / * trends
FUTUROLOGY**

- **Trends in medical education in Great Britain.**

**EDUCATION, MEDICAL / * trends
GREAT BRITAIN**

Definicja określnika obejmuje odniesienie do przeszłości, stanu aktualnego i przyszłości. Nie oznacza to, że określnik może zastąpić deskryptor **PRZEWIDYWANIE (FORECASTING)**. To, czy katalogujący doda **PRZEWIDYWANIE** obok hasła z określnikiem --trendy, by zasygnalizować przyszłość zależy generalnie od zakresu czasu: najbliższa przyszłość zwykle odpowiada „trendom”, dalsza perspektywa mieści się w definicji **PRZEWIDYWANIA**, szczególnie, gdy jest to prognozowanie lub interpretacja wykraczająca poza fakty. Praktyczna zasada jest następująca: należy stosować określnik --trendy dla najbliższej przyszłości, lecz dla 10 lub więcej lat przydzielać **PRZEWIDYWANIE**.

Przykłady:

- **Specialty hospitals, under pressure, face an uncertain future in the next few years.**

HOSPITALS, SPECIAL / * trends

- **Rehabilitation in the 1990s.**

REHABILITATION / * trends

- **Nursing care in the 21st century.**

**NURSING CARE / * trends
FORECASTING**

Należy zauważyć, że **PRZEWIDYWANIE** znajduje się w drzewie **NAUKI SPOŁECZNE (SOCIAL SCIENCES)** i jego znaczenie jest ograniczone, nie wolno używać tego deskryptora do prognozowania przebiegu choroby u pacjenta.

Przykład:

- **Can measurements of blood serotonin predict the response to treatment in patients with depressive disorders?**

**SEROTONIN / * blood
DEPRESSIVE DISORDERS / * blood / * therapy
(nie FORECASTING)**

Nie ma sposobu na przydzielenie pojęcia "trendy", jeśli określnik ten nie jest dozwolony w połączeniu z danym deskryptorem. Poszukujący publikacji musi wywnioskować taki punkt widzenia z tytułu, na przykład:

- **Changes in the use of germ-free animals over the last ten years.**

*** GERM-FREE LIFE**

**Tł. i oprac. Jolanta Cieśla
Biblioteka Medyczna
Uniwersytetu Jagiellońskiego-Collegium Medicum**